

BÁO CÁO CỦA NHÓM CÔNG TÁC GIÁO DỤC & ĐÀO TẠO*Tham luận tại Diễn đàn Doanh nghiệp Việt Nam, 4/12/2007*

Thưa Quý Ngài Bộ trưởng, các vị Đại sứ, Quý Bà, Quý Ông,

Tôi rất vinh hạnh được thay mặt các thành viên báo cáo với quý vị về mục tiêu và kết quả làm việc của Nhóm Công tác Giáo dục Đào tạo mới được thành lập gần đây. Nhóm bao gồm một số tổ chức giáo dục tư nhân trong nước và nước ngoài đã hoạt động hoặc dự kiến sẽ thành lập tại Việt Nam. Nhóm được thành lập trong khuôn khổ Diễn đàn Doanh nghiệp Việt Nam nhằm tăng cường đối thoại với chính phủ, đặc biệt là với Bộ Giáo dục và Đào tạo để đưa ra những giải pháp cho các vướng mắc mà khu vực tư nhân đang gặp phải trong lĩnh vực giáo dục.

Chúng ta đều nhận thấy rằng, nền giáo dục đào tạo còn hạn chế về hiệu quả của Việt Nam đã bắt đầu ảnh hưởng đến sự tăng trưởng của nền kinh tế. Các doanh nghiệp cả quốc doanh lẫn tư nhân, cả trong nước lẫn nước ngoài đều bày tỏ mối lo ngại về sự thiếu hụt nguồn nhân lực có chất lượng/tay nghề cao đang tác động tiêu cực đến năng lực phát triển của doanh nghiệp. Chính phủ Việt Nam đã thấy được sự cần thiết phải có khu vực tư nhân tham gia vào ngành giáo dục nhằm giải quyết vấn đề về nguồn nhân lực. Tuy nhiên, hệ thống pháp luật trong ngành giáo dục vẫn chưa đủ rõ ràng và thậm chí khi luật đã quy định rõ thì việc thi hành ở nhiều nơi lại chưa được hiệu quả như mong muốn. Điều này đã ảnh hưởng đến những tổ chức giáo dục đang hoạt động cũng như những tổ chức sắp được thành lập.

Gần đây, chúng tôi đã có buổi họp ra mắt Nhóm GD với Bộ Giáo dục & Đào tạo (GDĐT) do Ngài Thứ trưởng Bành Tiến Long đại diện. Trong cuộc họp đó, chúng tôi đã đề xuất với Bộ một số vấn đề như sau:

Thứ nhất là việc thành lập một cơ quan kiểm định chất lượng độc lập. Hiện nay, Việt Nam chưa có một cơ quan kiểm định chất lượng như vậy. Điều này cũng có nghĩa là xã hội còn có ít thông tin về chất lượng đào tạo của từng trường. Một trong những giải pháp chính mà chúng tôi đã đề xuất với Bộ là thành lập một tổ chức kiểm định chất lượng độc lập có thể bao gồm đại diện của Bộ cũng như các chuyên gia trong và ngoài nước về lĩnh vực Đại học. Bộ GDĐT cũng đã có những hoạt động tích cực trong vấn đề này như soạn dự thảo văn bản pháp lý về việc thành lập và hoạt động của cơ quan kiểm định chất lượng giáo dục độc lập. Tuy nhiên, chúng tôi chưa có đủ thời gian để nghiên cứu và góp ý với Bộ về dự thảo này.

Vấn đề thứ hai có quan hệ mật thiết với vấn đề thứ nhất và liên quan tới khả năng của các cơ sở đào tạo trong việc đáp ứng nhu cầu của thị trường lao động. Ở Việt Nam hiện nay, việc cải tiến chương trình đào tạo hay hợp tác với các trường nước ngoài để áp dụng các chương trình đào tạo tiên tiến, hiệu quả, giàu tính thực tiễn nhằm đáp ứng nhu cầu của doanh nghiệp còn gặp nhiều khó khăn, đặc biệt, thủ tục xin cấp phép quá nhiều công đoạn và mất nhiều thời gian nên chưa khuyến khích được các cơ sở giáo dục đổi mới. Chúng tôi đã kiến nghị: việc phê chuẩn những đổi mới như vậy nên thuộc thẩm quyền và trách nhiệm của một cơ quan kiểm định có uy tín.

Ngoài ra, để tăng cường khả năng đáp ứng của ngành giáo dục đối với nhu cầu thay đổi nhanh chóng về nhân lực của nền kinh tế, việc hợp tác giữa khối doanh nghiệp và các cơ sở giáo dục là hết sức cần thiết. Chúng tôi hy vọng, cộng đồng doanh nghiệp và chính phủ sẽ cùng chúng tôi phối hợp để tìm ra những cơ chế hợp tác hiệu quả nhất nhằm tăng

cường mối liên kết doanh nghiệp-cơ sở giáo dục để các chương trình đào tạo của chúng tôi phù hợp hơn với nhu cầu của doanh nghiệp.

Một vấn đề cấp thiết nữa là: để cung cấp lực lượng lao động đáp ứng được yêu cầu của thị trường thì thông tin về thị trường lao động, các kỹ năng cần đào tạo, và tình hình việc làm của sinh viên sau tốt nghiệp phải được cung cấp đầy đủ và thường xuyên. Việc này đòi hỏi phải có sự phối hợp chặt chẽ của nhiều cơ quan liên quan như: Bộ GDĐT, Bộ Lao động Thương binh và Xã hội, Tổng cục Thống kê, các cơ sở GDĐT, doanh nghiệp...

Vấn đề thứ ba là hành lang pháp lý cho việc thành lập các trường đại học do các tổ chức giáo dục trong và ngoài nước thực hiện. Văn bản quy phạm và quy trình cấp phép hiện đang áp dụng chưa đủ rõ ràng, liên quan đến nhiều bên và có nhiều cách diễn giải khác nhau. Chúng tôi được biết là Bộ GDĐT đang dự thảo một văn bản pháp lý khác và sẽ đưa ra xin ý kiến đóng góp cho bản dự thảo mới này. Ngoài ra, còn một số vấn đề khác liên quan đến việc xin cấp phép thành lập và hoạt động của các cơ sở giáo dục như: xin đất để xây dựng cơ sở, giấy phép hoạt động tại Việt Nam cho các tổ chức giáo dục nước ngoài ..

Nhóm chúng tôi mới được thành lập và mới chỉ có một cuộc gặp với Bộ GDĐT. Tuy nhiên, chúng tôi hy vọng rằng, Nhóm sẽ tiếp tục có những buổi đối thoại với Bộ và sẽ đạt được những thành công nhất định như một số nhóm công tác khác của VBF. Thay mặt Nhóm Công tác Giáo dục & Đào tạo, tôi xin cảm ơn Thứ trưởng Bành Tiến Long và các đồng nghiệp của Ngài tại Bộ Giáo dục & Đào tạo đã tham gia đối thoại với chúng tôi. Tôi cũng xin cảm ơn Ông Sin Foong Wong và Ban Thư ký Diễn đàn Doanh nghiệp vì sự hỗ trợ quý báu cho hoạt động của Nhóm Giáo dục.